

SÚDNICTVO

Ústavných sudcov treba voliť verejne

Národná rada by mala kandidátov na sudcov ústavného súdu voliť verejne, a nie tajne, ako je to teraz. Myslí si to podpredsedníčka Mosta-Híd Lucia Žitňanská. Zmenu strana navrhuje vo svojom protikorupčnom balíčku. „V roku 2019 končí na ústavnom súde deväť sudcov. Vieme, aký je stav, čo sa týka kompetenčného konfliktu medzi prezidentom SR a parlamentom. Tento stav bude treba riešiť novelou ústavy,“ povedala Žitňanská.

LETECTVO

21 098

ton tovaru sa v priebehu roka 2015 prepravilo cez Letisko Milana R. Štefánika v Bratislave. V porovnaní s prechádzajúcim rokom 2014 to znamenalo nárast o 8,5 percent. Podľa generálneho riaditeľa letiska Ivana Trhlíka sú však tieto údaje o prepravenom tovare stále veľmi nízke. „V minulosti sme sa blížili k 30 000 tonám,“ opísal Trhlík. Ale aj to je napríklad v porovnaní s Viedňou, cez ktorú prejde približne 180 000 ton tovaru, veľmi málo.

20 OTÁZOK A ODPOVEDÍ

o dani z nehnuteľnosti

Odpovede expertov o tom, kto musí podať priznanie k dani z nehnuteľnosti

Manuál, ako vyplniť tlačivo pre právnickú a fyzickú osobu

UŽ ZAJTRA V HN

Trvalý pobyt berie Bratislavu milióny

BÝVANIE | Z rozpočtu ukrájajú nepresné čísla, developeri i nájomcovia. Dvakrát viac má aj dvojnásobne menšie Brno.

Jozef Rybár

jozef.rybar@maftraslovakia.sk

Bratislava – Slovenská metropola s najväčšou pravdepodobnosťou každoročne prichádza asi o 30 miliónov eur. Takpovediac zadarmo získava desaťpercentné zvýšenie rozpočtu by hlavnému mestu mohli pomôcť jeho vlastní obyvatelia. Len tým, že by sa k nemu oficiálne prihlásili. Ich ochota však často naráža na problémy.

Nie osem, ale 30 miliónov

„Je to ich predmet podnikania. Pochybujem však, že ich zapíšu stotisíc za rok,“ odpovedal na otázku HN o službe webu MojPobox.sk primátor Ivo Nesrovnal. Šikovní podnikavci využili diery v zákone o trvalom pobyte a začali ľuďom predávať bratislavské „občianstvo“. Za deväť eur mesačne. Zarábajú však aj samotnému mestu. Predovšetkým mestskej časti Rača, kde na trvalý pobyt prihlasujú svojich zákazníkov. Čím viac ich samospráva získa, tým viac financií zo štátneho rozpočtu dostane. Bratislavský magistrát však kvôli nepresným číslam Štatistického úradu prichádza o milióny eur ročne. Podľa dostupných dát minimálne o osem a pol. „Primátor tento problém rieši a snaží sa o zmenu prepočítavania v zmysle aktuálnych čísel,“ povedala jeho hovorkyňa

Ivana Skokanová. Rozdiel medzi realitou a štatistikami je však omnoho väčší. Presné počty ľudí, ktorí v Bratislave žijú bez prihlásenia trvalého pobytu, pochopiteľne neexistujú. „Podľa odhadov ich však môže byť až 150-tisíc,“ priblížil predseda hnutia Mladá Bratislava a poslanec mestského zastupiteľstva za Petržalku Oliver Kríž. Mesto tak v skutočnosti prichádza o asi 30 miliónov ročne. Navyše, k týmto peniazom treba pripočítať miestne dane, ktoré sa rovnako platia na základe trvalého pobytu. Skutočný účet tak môže byť ešte vyšší.

Chamtiví developeri

Hlavné mesto by mohlo do verejných služieb investovať viac. Ak by sa mu podarilo získať tieto peniaze, tohtoročný rozpočet by jednorazovo stúpil z 280 na 310 miliónov eur. „V konečnom dôsledku to ovplyvňuje životy všetkých, ktorí v Bratislave pôsobia,“ dodal Kríž s tým, že na mysli má aj štvrtí milióna ľudí, ktorí do slovenskej metropoly dochádzajú za prácou. Získajú trvalý pobyt je však pre značnú časť jej obyvateľov naďalej problematické. Životy im komplikujú zákony, nájomníci, ale aj developeri. „V našej metropole sa dá vidieť množstvo – zo zákona – neobvyklých priestorov, v ktorých však reálne ľudia bývajú,“ po-

“

Pochybujem, že ich zapíšu stotisíc za rok.

Ivo Nesrovnal,
primátor Bratislavy

vedal majiteľ realitnej kancelárie Re/Max Alexander Krajňák s tým, že aj takto sa niektorí stavební investori snažia maximalizovať svoje zisky. V dôsledku toho sa v nich nedá prihlásiť na trvalý pobyt. „Existujú však možnosti, ako sa dá táto skutočnosť obísť,“ ozrejmil risk manažér spoločnosti LEXXUS Peter Ondrovič. No všetky z nich sú pomerne komplikované, čo nájomníkov odrádza.

Ďalšou prekážkou sú nájomcovia, ktorí svojim nájomníkom môžu vydať povolenie na trvalý pobyt. Často to však nerobia. Ich dôvody sú podľa názoru advokáta bpv BRAUN PARTNERS Igo-

ra Augustiniča síce pochopiteľné, ale skôr psychologické než právne. „Je vylúčené, aby exekútor výlučne z titulu prihlásenia nájomcu na trvalý pobyt siahol na majetok prenajímateľa,“ upokojuje. Jedinými nepríjemnosťami tak môžu byť nevyžiadaná pošta po bývalom nájomníkovi alebo návšteva štátnych orgánov, ktorá by ho chcela nájsť.

Depresívna Bratislava

Bratislave nehrá do kariet ani zákon o trvalom pobyte a s ním spojená nízka motivácia ľudí, aby si tento štatút zmenili. Myslí si to Miloslav Bahna zo Sociologického ústavu Slovenskej akadémie vied. „Prehlásiť si trvalý pobyt je administratívne dosť náročné, najmä preto, lebo to znamená aj zmenu občianskeho preukazu,“ vysvetlil s tým, že napríklad v zahraničí dlhodobo žijú desiatky tisíc ľudí zo Slovenska, ktorí si trvalý pobyt nezmenili. „Pomôcť by mohli rôzne benefity, ako rezidenčné parkovanie alebo viac podporená Karta Bratislavčana,“ uviedol Kríž. V prípade hlavného mesta podľa Bahnu ide o systémový problém financovania. Napríklad ten český, na rozdiel od nášho, zvýhodňuje väčšie mestá. „Ak vynechám porovnanie s Prahou a Viedňou, ktoré vyznievajú depresívne, tak aj počtom obyvateľov menšie Brno má približne dvojnásobný rozpočet oproti Bratislave,“ ozrejmil.

Počet obyvateľov Bratislavy

Mestská časť	Trvalý pobyt	Prechodný pobyt
Čunovo	1 318	4
Devín	1 552	10
Devínska Nová Ves	17 030	2 601
Dúbravka	34 828	1 979
Jarovce	1 940	12
Karlova Ves	35 475	4 313
Lamač	7 263	164
Nové Mesto	43 931	1 432
Petržalka	117 869	2 961
Podunajské Biskupice	22 616	?
Rača	21 441	785
Rusovce	3 739	22
Ružinov	74 205	15 371
Staré mesto	40 807	2 788
Vajnory	5 343	180
Vrakuňa	20 309	296
Záhorská Bystrica	4 268	47
Bratislava	453 934	32 965

	Rozdiel v počte	Výpadok v rozpočte (EUR)
Trvalý pobyt vs. Štatistický úrad	34 256	8 564 000

O koľko Bratislava môže prichádzať

Zdroj	Trvalý pobyt	Výpadok v rozpočte (EUR)
Odhad primátora	520 000	25 000 000
Odhad Mladá Bratislava	570 000	37 500 000

Orientačný prepočet ročných príjmov z daní fyzických osôb pri 250 eurách na obyvateľa.

Zdroj HMBA, ŠÚ 31.12.2014